

Liikunnan aluejärjestöille hyvää palautetta Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan arvioinnissa

Liikunnan aluejärjestöt ovat osa Liikkuvan varhaiskasvatuksen keskeisiä toimijoita, joiden roolina on ollut paikallisen verkostoitumisen tukeminen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä liikunnalliset tapahtumat. Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan ulkoisessa arvioinnissa todetaan, että Liikkuva varhaiskasvatus on edistänyt merkittävästi liikkumista tukevaa toimintakulttuuria varhaiskasvatuksessa ja vaikuttanut varhaiskasvatuksen uudistamiseen kansallisella tasolla liikkumista tukevaksi.

Valtion liikuntaneuvosto tilasi Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan ulkoisen arvioinnin toteuttamisen Kansalliselta koulutuksen arviointikeskukselta (Karvi). Arvioinnin mukaan Liikkuva varhaiskasvatus on lisännyt merkittävästi kuntien, varhaiskasvatusyksiköiden ja päiväkotien mahdollisuuksia tukea lasten liikkumista varhaiskasvatuksessa. Tämä näkyy esimerkiksi liikkumisen muotojen monipuolistumisessa varhaiskasvatuksessa, henkilöstön liikkumisosaamisen ja asenteiden kehittämisessä sekä välinehankinnoissa.

Liikunnan aluejärjestöille myönnetyllä avustuksella saatu tuloksia aikaan

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Liikunnan aluejärjestöille valtionavustusta Liikkuvan varhaiskasvatuksen alueellisten verkostojen tukemiseen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

- On hienoa, että meillä on viidentoista Liikunnan aluejärjestön osaaminen käytössä niin Liikkuva varhaiskasvatus-, kuin koko Liikkuvat-toiminnan tukemisessa alueellisella tasolla. Tämä olemassa oleva rakenne mahdollistaa sen, että kunnat saavat läheltä asiantuntevan avun työhönsä sitä tarvitessaan, toteaa opetus- ja kulttuuriministeriön liikunnan vastuualueen johtaja **Tiina Kivisaari**.

Aluejärjestöissä toiminnan kehittäminen alkoi vuonna 2012 osana Liikkuva koulu -ohjelmaa. Kokemusten perusteella käynnistettiin varhaiskasvatusikäisiin kohdistunut hanke vuonna 2017. Vuosille 2020–2024 Liikunnan aluejärjestöille myönnettiin valtionavustusta yhteishankkeeseen, jossa on mukana useita kohderyhmiä. Kohderyhmiltään laajemman hankkeen perustamisella hyödynnettiin hallinnolliset synergiaedut sekä pystyttiin vahvistamaan edelleen yhteisiä toimenpiteitä liikkumisen edistämiseksi alue- ja paikallistasolla.

- On hienoa, että asiantuntijoidemme pitkäjänteinen työ on tuottanut hyviä tuloksia ja ollut vaikuttavaa. Saamamme avustuksen turvin olemme keskeisesti vaikuttaneet Liikkuvan varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutumiseen. Aluejärjestöjen hankkeet ovat muodostaneet jatkumon kuntien ja varhaiskasvatusyksiköiden paikallisessa tukemisessa, sanoo kehityspäällikkö **Heidi Pekkola** Suomen Liikunnan Alueet ry:stä.

Arvioinnin mukaan kansallisen hankerahoituksen keskittäminen aluejärjestöjen paikallisesti toteuttamaan koulutus- ja verkostoitumisen tukeen on ollut onnistunut ratkaisu.

Liikunnan aluejärjestöt kohtaavat ja kouluttavat

Varhaiskasvatuksen henkilöstö pitää liikkumiseen liittyvää täydennyskoulutusta tärkeänä. Likesin toteuttaman kyselyn mukaan mahdollisuutta täydennyskoulutukseen pidettiin yhtenä niistä tekijöistä, jotka edistävät merkittävästi liikkumista varhaiskasvatuksessa.

Aluejärjestöt kohtaavat ihmisiä ja toimivat kentällä tukien yksiköitä ja kuntia Liikkuva varhaiskasvatus -toimintojen käynnistämisessä sekä paikallisesti ja valtakunnallisesti toteutuneissa tilaisuuksissa. Arvioinnin mukaan Liikunnan aluejärjestöille myönnetty valtionavustus on tuottanut hyviä tuloksia.

Aluejärjestöjen järjestämät paikalliset ja alueelliset tukitoiminnot eli koulutukset, valmennukset ja verkostot ovat lisänneet varhaiskasvatuksen henkilöstön liikkumisosaamista

ja vaikuttaneet myönteisesti Liikkuvan varhaiskasvatuksen laajentumiseen uusiin kuntiin ja varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin.

- Liikkumisen ja sen edistämisen tulisi olla arjen normaalia toimintaa. Tukea ja perustelua päätökselle tuovat paikallisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin kirjatut liikkumisen edistämisen tavoitteet. Työn äärelle pitää pysähtyä säännöllisesti, sillä lapsiryhmät vaihtuvat ja myös henkilöstössä on vaihtuvuutta. Toivoisin, että asiantuntijat näkisivät ja löytäisivät havainnoimalla myös vähän liikkuvat lapset. Ketkä tarttuvat automaattisesti tarjolla oleviin liikkumista kannustaviin mahdollisuuksiin, keitä aikuisten tulisi puolestaan tukea ja innostaa. Yhteiset aikuisten vetämät liikunnalliset leikit kannustavat ja tukevat kaikkia liikkumaan, toteaa asiantuntija **Virpi Koivula** Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, ESLUsta.

Arviointi nostaa esille myös kehittämisen kohteita. Jatkossa on tärkeää lisätä lasten reipasta ja rasittavaa liikkumista sekä toimia vähän liikkuvien, erilaisten vähemmistöjen ja toimintarajoitteisten lasten liikkumisen edistämiseksi.

- Liikunnan aluejärjestöt ovat valmiita jatkamaan tätä merkityksellistä työtä lasten ja nuorten liikkumisen edistämiseksi. On ensiarvoisen tärkeää, että myös tulevaisuudessa rahoitus turvataan, sanoo Heidi Pekkola.

Karvin Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan ulkoinen arviointi julkaistiin 14.6.2024. Tutustu Valtion liikuntaneuvoston julkaisuun: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/lausunnot-ja-julkaisut/liikkuva-varhaiskasvatus-arviointi/>

Lisätietoja:

Suomen Liikunnan Alueet ry, kehityspäällikkö, Heidi Pekkola, heidi.pekkola(at)alueet.fi, Puh. 040 130 4530, www.suomenliikunnanalueet.fi/

Liikunnan aluejärjestöt, aluekollegion puheenjohtaja, Aino-Maija Siren, aino-maija.siren(at)plu.fi, Puh. 040 026 8761, www.liikunnanaluejarjestot.fi

Aluekohtaiset lisätiedot:

Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry, EKL

Sakari Pusenius, aluejohtaja, sakari.pusenius(at)eklu.fi, Puh. 040 563 5031

Etelä-Savon Liikunta ry, ESLi

Mari Makkonen, aluejohtaja, mari.makkonen(at)esliikunta.fi, Puh. 044 341 0059

Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, ESLU

Päivi Ahlroos-Tanttu, toiminnanjohtaja, paivi.ahlroos-tanttu(at)eslu.fi, Puh. 040 716 1355

Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, HLU

Ari Koskinen, aluejohtaja, ari.koskinen(at)hlu.fi, Puh. 050 371 4999

Kainuun Liikunta ry

Teemu Takalo, toiminnanjohtaja, teemu.takalo(at)kainuunliikunta.fi, Puh. 044 532 5921

Keski-Pohjanmaan Liikunta ry, Kepli

Kalle Lassila, aluejohtaja, kalle.lassila(at)kepli.fi, Puh. 040 744 4210

Keski-Suomen Liikunta ry, KesLi

Petri Lehtoranta, aluejohtaja, petri.lehtoranta(at)kesli.fi, Puh. 050 533 3858

Kymenlaakson Liikunta ry, KymLi

Tommi Lehtinen, aluejohtaja, tommi.lehtinen(at)kymli.fi, Puh. 040 582 6706

Lapin Liikunta ry, LapLi

Maarit Toivola, toiminnanjohtaja, maarit.toivola(at)lapinliikunta.fi, Puh. 050 080 8038

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, LIIKU

Jukka Läärä, aluejohtaja, jukka.laara(at)liiku.fi, Puh. 040 046 3790

Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry, PLU

Aino-Maija Siren, aluejohtaja, aino-maija.siren(at)plu.fi, Puh. 040 026 8761

Pohjois-Karjalan Liikunta ry, Pokali

Tomi Pyylampi, va. Aluejohtaja, tomi.pyylampi(at)pokali.fi, Puh. 040 773 9243

Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry, PopLi

Jussi Ylitalo, aluejohtaja, jussi.ylitalo(at)popli.fi, Puh. 045 1606 466

Pohjois-Savon Liikunta ry, PSL

Risto Kovanen, aluejohtaja, risto.kovanen(at)pohjois-savonliikunta.fi, Puh. 040 705 8897

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, PHLU

Mai-Brit Salo, aluejohtaja, maippi.salo(at)phlu.fi, Puh. 040 836 7766